

Butlletí electrònic de notícies

editat per Bicicleta Club de Catalunya - BACC Verneda 18. 08018 Barcelona. Tel. i Fax. 93 307 71 00 ciclotimes@bacc.info

Bici-Rutes (4). L'Eix Bicicleta de Gallecs

per Kim Gili - *Bicicleta Club de Catalunya*

ÀREA DE LLEURE DE GALLECS

Actualment **Gallecs** es pot considerar una finestra única, un pulmó verd, un territori que genera importants funcions ecològiques, paisatgístiques, culturals i educatives a la població. Un espai on la preservació de la natura s'uneix a la pràctica de lleure i a la realització d'activitats d'educació ambiental. Gallecs conserva la mateixa imatge que degué tenir en altres temps, amb masies disperses entre camps de conreu i boscos.

(pica aquí per veure el mapa ampliat)

Gallecs és un territori que manté i preserva les característiques més tradicionals de l'agricultura i el paisatge del Vallès, identificat pel mosaic de colors durant cada una de les estacions de l'any i el traç irregular dels camins, els senders i els torrents. Els sòls d'ús agrícola estan destinats principalment al cultiu de cereals de secà (ordi, blat i civada) i de farratges (alfals i raigras). També s'hi fan altres cultius herbacis com colza, gira-sol i sorgo. Els cultius llenyosos (vinya, presseguers) ocupen una superfície inferior a una hectàrea. Té un interès especial la carena de Banderoles, ja que presenta un paisatge rural, desforestat, de caràcter estepari, força singular dins la comarca.

Gallecs guarda l'**església romànica de Santa Maria**, del segle XII, la qual és el nucli de la vida social dels que habiten aquest indret del Vallès, també és el punt de sortida de diferents camins i itineraris senyalitzats que fan possible visitar els seus paratges i gaudir de l'entorn natural, sempre a peu o amb bicicleta.

A tocar de l'església hi ha l'exitosa **agrobotiga de Gallecs** oberta aquest mateix any 2003, un establiment de venda de productes procedents de la pagesia i l'artesanía. Situada al Porxo de Can Xambres, és el fruit de la iniciativa de l'Associació de Pagesos de Gallecs i el Consorci de l'Espai Rural de Gallecs. Està gestionada per una dotzena de pagesos i

s'emmarca dins del Pla de Gestió Agrícola Sostenible de Gallecs. L'objectiu de l'Agrobotiga és la venda de productes naturals elaborats a l'espai rural i a la comarca, de producció ecològica certificada. Els clients hi poden trobar mongetes del ganxet, patates, melons i calçots. A més també s'hi troben olis de Siurana o les Garrigues.

Gallecs és, encara avui, un lloc de treball per a varies famílies, les quals dediquen una bona part del seu temps al **conreu de la terra** i són les que mantenen aquest territori en les condicions que tant valorem. En aquest espai és prohibida la caça, la qual cosa fa que s'hagi transformat en un refugi de la fauna salvatge pròpia d'aquestes contrades. És del màxim interès conèixer que hi nien més de seixanta espècies d'ocells i que podem trobar-hi més de vint espècies diferents, entre mamífers, rèptils i amfibis.

Paral·lelament a l'estudi de la biologia d'aquestes terres, s'ha desenvolupat un complet **programa d'activitats educatives** dirigits a escolars de tercer cicle d'educació primària (EP5 i EP6), d'ESO, de batxillerat i de cicles formatius de grau mig i superior i que tracta temes tan interessants com: visita a l'escola de natura de Gallecs; el bosc i el seu entorn; el món de la pagesia; plantes mediterrànies; plantades d'arbres al bosc; taller d'astronomia...

Gallecs conserva una **zona forestal** que respon a les característiques dels boscos mediterranis, car les espècies de pins es barregen amb altres espècies arbòries com l'alzina i els roures, sense oblidar que a les zones de ribera trobem la plataneda i els arbres planifolis. Els boscos de Gallecs es gestionen d'acord amb un Pla tècnic i estan catalogats d'Utilitat Pública.

La **riera de Gallecs** està en plena regeneració gràcies a un pla especial que s'està portant a terme, en el que es preveu la creació de dues zones humides (aiguamolls de Can Salvi i de Can Benito) que afavoriran considerablement l'establiment de diferents espècies d'animals, sobretot d'aus, d'amfibis i de rèptils.

ÀREA DE LLEURE DEL BOSC DE CAN VEIRE

El bosc de **Can Veire**, ocupa una àrea situada en la zona nord de Gallecs, en la qual s'ha realitzat uns treballs de manteniment de la massa arbrada, seguint els criteris bàsics de la millora forestal, i afavorint les espècies més característiques de la forest mediterrània. Té una extensió de 40,2 hectàrees.

L'àrea de lleure és una aposta que respon a la necessitat de donar més confort a les persones, que tot i conèixer la natura continuen tenint interès en utilitzar aquest espai per a l'oci, sense oblidar que estem en un medi natural fràgil.

Hem de saber que aquest indret és utilitzat per a desenvolupar programes d'educació medi ambiental, i durant l'any és visitat per més de quatre mil nois, noies i joves, els quals fan un aprenentatge del comportament de la natura.

L'HISTÒRIA MÉS RECENT DE GALLECS

La importància de la zona de Gallecs és innegable. L'any 1968, el Pla director de l'àrea metropolitana de Barcelona va preveure la creació de noves ciutats per absorbir l'immigració. Amb Riera de Caldes, un projecte de ciutat d'uns 130.000 habitants, van donar el primer pas: l'expropiació de 1.500 hectàrees de terreny pertanyents als municipis de Santa Perpètua de Mogoda, Palau-Solità i Plegamans, Parets del Vallès, Lliçà d'Amunt, Polinyà, Montcada i Reixac i Mollet del Vallès. Amb aquesta reorganització, la població de Mollet perdia el 60% del seu territori. Afortunadament, la pressió popular i l'arribada de la democràcia van parar el projecte.

L'any 1981, després de llargues negociacions, es va signar un conveni entre l'Ajuntament de Mollet i la Generalitat que significava la supressió del projecte de macrociutat, però s'urbanitzava el sector sud de Gallecs, el que és ara el barri de Can Borrell i part dels de Santa Rosa i de la Plana Lledó, i es presentava la part central com a zona agrícola. Els altres municipis van utilitzar els terrenys expropiats per instal·lar-hi polígons industrials, grans indústries i equipaments. Llevat de Parets, que manté la qualificació agrícola i no ha aixecat mai cap construcció en aquesta zona.

Gallecs té la riquesa i la diversitat d'espècies animals i vegetals pròpies d'una zona natural important. Per això, és fonamental conservar i potenciar aquest patrimoni, entès, no només per la seva vàlua actual, sinó com a llegat per a les generacions futures. Fins fa relativament pocs anys, es considerava que protegint la pervivència d'un entorn natural n'hi havia prou per garantir la protecció de la totalitat del territori. Seguint aquest criteri es va vetllar i conservar zones naturals, aïllades i residuals. Darrerament s'ha passat de la protecció de petites àrees a la gestió del territori en un sentit molt més ampli, és a dir, la política de conservació s'ha ampliat al conjunt del territori i no només a zones reduïdes i separades.

És molt important afavorir i potenciar la interconnexió dels espais naturals, per tal de potenciar un flux genètic entre les diferents espècies de vegetació i de fauna que habiten en les diferents zones. Gallecs té la capacitat de realitzar la funció de corrector natural, és aquest corredor el que ha de permetre enllaçar les serralades Litoral (Serra de Marina) i Prelitoral (Cingles de Bertí, Gallifa). A més, amb la recuperació de les lleres dels rius i de les rieres, l'Espai Rural de Gallecs formarà un conjunt integrat i articulat.

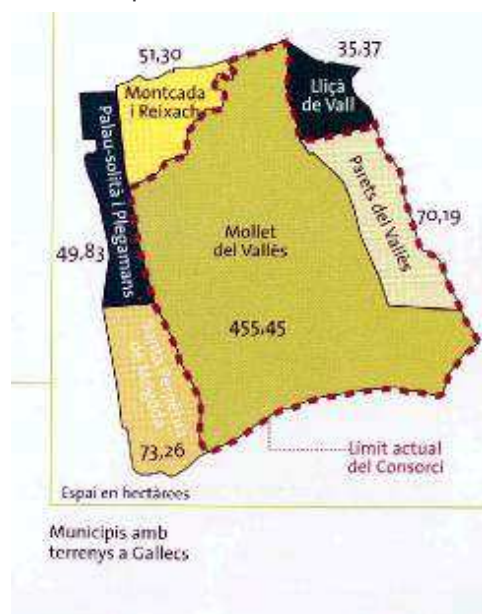
Per aquest motiu, Gallecs és un espai importantíssim que hem de continuar preservant. És una peça clau entre els nuclis de la Riera de Caldes (La Llagosta, Santa Perpètua, Palau de Plegamans, Caldes) i els de la Vall del Tenes (Parets, Mollet, Lliça de Vall, Lliça d'Amunt), tant per la biodiversitat i la qualitat de corredor biològic, com per la ubicació d'un espai de lleure i una permanent escola de natura.

L'EIX BICICLETA DE GALLECS

Aquest itinerari no és circular, sinó que és un eix amb tres braços per vertebrar les ciutats de Mollet del Vallès, al sud, Parets del Vallès, a l'oest, i altres espais situats al nord –Palau Solità i Plegamans– amb Gallecs, que és al centre. Malgrat això, també hi afegirem la descripció d'una ruta que surt de davant mateix de l'església de Santa Maria de Gallecs, el camí dels Bandolers, i que ens permetrà fer una volta circular per tornar al punt d'origen.

Iniciem el camí davant de la **masia de can Borrell**, al parc urbà de Mollet del Vallès que té el mateix nom. La masia, amb una torre de defensa adossada, era el centre d'una explotació agrícola fins fa pocs anys. Al costat de la masia (segle XVII) es conserva l'era, la bassa i la columna central de l'antic paller.

Sortim del parc en direcció a la carretera de Gallecs, seguint les indicacions de l'**itinerari vermell**. Un cop arribem al pont de l'autopista A-7, el creuem per sota tot enfilant la carretera; uns metres després es gira a l'esquerra per un camí en direcció a Santa Maria de Gallecs. Aquesta part inicial de la ruta de l'**Eix Bicicleta** segueix sense complicacions i en paral·lel la riera o **torrent de Caganel** en direcció nord. Passarem uns quants trencants i anirem avançant per terreny pla fins arribar als **aiguamolls de Can Salvi**, una zona que disposa d'un observatori d'ocells, un projecte que s'ha dut a terme gràcies a la col·laboració del Consorci de l'Espai Rural de Gallecs (ERG) i la Fundació Territori i Paisatge, de l'Obra Social de la Caixa de Catalunya. Aquest lloc és ideal per descobrir amb l'ajut d'uns prismàtics les diferents aus de l'ERG, com ara els fringíl·lids i els palmiformes.

Seguim endavant per sobre d'una passera de fusta que ens permet travessar sense complicacions el torrent i canviar de marge. Entrem dins d'una magnífica plataneda, fresca i olorosa, fins a superar una curta pujada que

ens deixa davant l'agrobotiga de Gallecs i de l'església romànica de Santa Maria.

Des d'aquest punt, podem optar per fer varis recorreguts:

1. L'Eix Bicileta. Acabarem l'itinerari vermell creuant la carretera de Gallecs o BV-5154 o seguirem el sender que passa per sota de l'església. Passem per la zona d'aparcament del camp de futbol de Gallecs i entrem al **bosc de can Veire**, on s'ha condicionat una zona de berenador fred (no és permès de fer-hi foc) i àrea de descans. A la sortida del bosc s'arriba a la carretera de Granollers a Sabadell o C-155. Un sender, a la dreta, voreja la carretera fins al **camí de Sant Valerià**. Si giréssim a l'esquerra travessaríem la carretera i pujaríem cap a Palau-Solità i Plegamans. A la dreta, el camí de Sant Valerià baixa fins a **la Torre d'en Malla**, una masia restaurada de planta quadrangular de l'època gòtica, amb dues torres de defensa i un bonic safareig. Girem a l'esquerra fins a la **riera Seca** i el camí que la voreja, a la dreta, ens portarà fins a **Parets del Vallès**.

2. L'Eix Bicileta des de Parets. L'itinerari vermell també es pot iniciar des de Parets del Vallès. Comença a la plaça Miradors de Gallecs i s'enfila aigües amunt per la Riera Seca i la Torre d'en Malla. Pel camí de Sant Valerià, a la dreta, l'itinerari puja fins a la carretera de Granollers a Sabadell. Opcionalment es pot pujar cap a Palau-Solità i Plegamans si creuem la carretera. Si no la travessem, un sender a l'esquerra ens porta al bosc de Can Veire, que travessem, i just abans d'arribar a la zona de camps girarem a la dreta fins a l'aparcament. La carretera ens durà cap a l'església de Gallecs. Pel torrent Caganell ens baixa fins a Mollet del Vallès.

3. Volta circular fins a Mollet pel Camí dels Bandolers. Aquest itinerari de retorn a Mollet del Vallès recorre la carena occidental de Gallecs pel **camí dels Bandolers** (itinerari verd). A Santa Maria de Gallecs es pren a la dreta un camí amb trencalls que puja, en direcció SW, a buscar la carena, que se segueix cap a l'esquerra fins al **mirador** (una taula d'orientació de 360°). Des d'aquest punt es té una bona panoràmica dels límits naturals del Vallès: l'occidental, constituït pels relleus de Montserrat; el septentrional, constituït d'oest a est respectivament pels relleus de Sant Llorenç del Munt, la serra de l'Obac i pels cingles de Bertí; l'oriental és format pel Montseny i, finalment, el meridional, format per la serra de Collserola i del Corredor. Girem a l'esquerra tot baixant cap al torrent Caganell. Travessem la riera i girem a la dreta. En poc més de 10 minuts tornarem al punt d'origen de Mollet del Vallès.

FITXA INFORMATIVA

Localització i accés: El punt d'inici es troba a Mollet del Vallès, al Parc de Can Borrell, al costat de l'avinguda de Rivoli i del carrer de Jaume I.

Per accedir a Gallecs:

- Des de Mollet del Vallès, per les rondes de la Farinera i dels Pinetons i el carrer de Gallecs.
- Des de Parets del Vallès, pel passeig de la Riera o la plaça Mirador de Gallecs.
- Des de la carretera C-15, de Sabadell a Granollers, per la BV-5154.
- Des de l'estació de tren de Mollet del Vallès-Sant Fost (Línia de tren rodalies C-2 de RENFE, estació de França a la ronda d'Orient núm.1. Tel. 935930990, www.renfe.es). La ruta des de l'estació al parc de can Borrell es fa passant pel c. Berenguer III fins al costat de l'Ajuntament de Mollet, a la Rambla Fiveller. Es continua pujant per la Rambla Nova fins la via de tren de Renfe. Es gira a la dreta pel carrer Via de Ronda i després es gira a l'esquerra pel segon pas inferior pujant pel carrer de Borrell fins al carrer de Jaume I.

Distància i recorregut: 7 quilòmetres (només anada) Parc de Can Borrell, Avda. de Rivoli, c. de Gallecs, carretera BV-5154, torrent Caganell, aiguamolls de can Salvi, església de Sta. Maria de Gallecs, carretera BV-5154, aparcament, bosc de can Veire, camí de Sant Valerià, Torre d'en Malla, can Músic i Parets del Vallès.

Tipus de camí: El tram urbà és asfaltat i cal vigilar amb el trànsit, sobretot a prop de la BV-5154. Els trams per camins d'ús agrícola són de terra compactada i prou amples per sentir-se còmode i segur pedalant. Totes les rutes descrites tenen poc desnivell i no presenten gaires dificultats, excepte en els punts en què cal travessar carreteres. Ruta senyalitzada amb panells verticals estandaritzats. Si plou molt alguns camins poden acumular força aigua i formar-se fang.

Desnivell: 50 metres de pujades.

Dificultat: Baixa. És aconsellable que els nens i nenes petits vagin sempre vigilats per un adult, sobretot en els trams asfaltats on passen cotxes.

Aigua potable: Al Parc de Can Borrell, esplanada de Sta. Maria de Gallecs, i en el safareig de la Torre d'en Malla.

Època recomanada: Durant tot l'any.

Equip: Bicicleta de muntanya o híbrida, bidó d'aigua i ulleres protectores contra els mosquits.

On menjar: A Mollet del Vallès (www.molletvalles.net); agrobotiga de Gallecs (Porxo de Can Xambres al costat de l'ermita; horari: de 17 a 20 hores els divendres, de 9 a 14 hores els dissabtes, diumenges i festius, www.espairuralgallecs.net); Parets del Vallès; i al restaurant Masia Julià (abans "masia Pilufa", ctra. Palau Plegamans-Caldes de Montbui, km 5,400. Tel. 938644937, www.masiajulia.com).

Més informació: Consorci de l'Espai Rural de Gallecs, Can Jornet Xic. Tel. 93 544 53 97, fax 93 579 00 32 (www.espairuralgallecs.net, info@espairuralgallecs.net). Escola de Natura de Parets del Vallès. Tel. 93 562 17 94 (www.vallesnet.org/enatura, enatura@vallesnet.org). Museu Abelló de Mollet del Vallès, c. Berenguer III, 122. Tel. 93 544 50 99 (www.molletvalles.net, museuabello@molletvalles.net).